

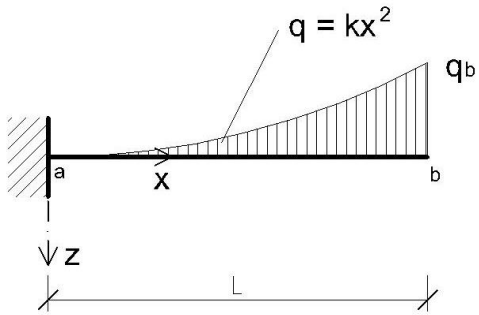
## Průhyb nosníku - integrace ohybové čáry

### Zadání

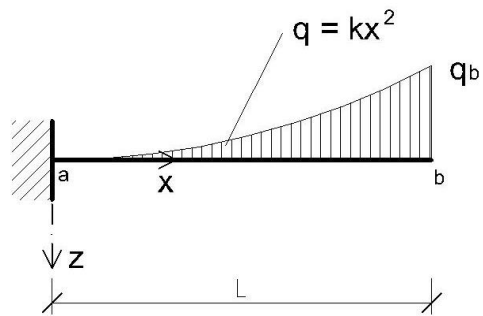
Nosník s konstantní ohybovou tuhostí  $EI$  je zatížen nerovnoměrným zatížením  $q(x) = kx^2$  s maximální intenzitou  $q_b$ .

a) Určete rovnici pootočení průřezu  $\varphi(x)$  a průhybu  $w(x)$  metodou integrace ohybové čáry.

b) Pro hodnotu intenzity zatížení v bodě  $b$   $q_b = 12$  kN/m, délku nosníku  $L = 2,4$  m, modul pružnosti  $E = 210$  Gpa a moment setrvačnosti průřezu  $I = 21,4 \cdot 10^{-6}$  m<sup>4</sup> určete maximální průhyb nosníku.



Obr.: Výpočtový model nosníku



Obr.: Výpočtový model nosníku

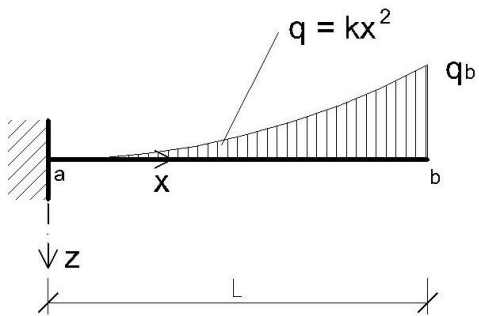
### 1) Určení rovnice pootočení a průhybu nosníku

Funkce zatížení je kvadratická funkce.

$$q(x) = kx^2$$

Integrací funkce zatížení určete rovnici posouvající síly včetně integračních konstant

$$V(x) = (?) kL^3 + (?) kL^2 x + (?) kLx^2 + (?) kx^3$$



Obr.: Výpočtový model nosníku

Funkce zatížení je kvadratická funkce.

$$q(x) = kx^2$$

Integrací funkce zatížení se určí rovnice posouvající síly:

$$V(x) = \int -q(x)dx$$

$$V(x) = \int -kx^2 dx$$

$$V(x) = -\frac{kx^3}{3} + C_1$$

Posouvající síla je známá na volném konci – z této okrajové podmínky určíme první integrační konstantu.

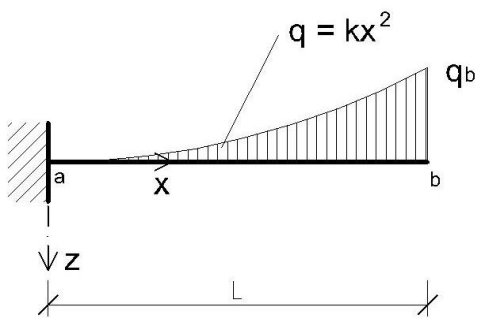
$$V_{(x=L)} = 0$$

$$-\frac{kL^3}{3} + C_1 = 0$$

$$C_1 = \frac{kL^3}{3}$$

Výsledná rovnice posouvající síly:

$$V(x) = -\frac{kx^3}{3} + \frac{kL^3}{3}$$



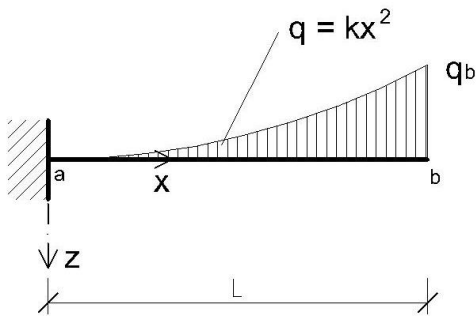
Obr.: Výpočtový model nosníku

Výsledná rovnice posouvající síly:

$$V(x) = -\frac{kx^3}{3} + \frac{kL^3}{3}$$

Integrací rovnice posouvající síly určete rovnici ohybového momentu včetně integrační konstanty:

$$M(x) = (?)kL^4 + (?)kL^3x + (?)kL^2x^2 + (?)kLx^3 + (?)kx^4$$



Obr.: Výpočtový model nosníku

Výsledná rovnice posouvající síly:

$$V(x) = -\frac{kx^3}{3} + \frac{kL^3}{3}$$

Integrací posouvající síly se získá rovnice ohybového momentu:

$$M(x) = \int V(x) dx$$

$$M(x) = \int \left( -\frac{kx^3}{3} + \frac{kL^3}{3} \right) dx$$

$$M(x) = -\frac{kx^4}{12} + \frac{kL^3x}{3} + C_2$$

Ohybový moment je známý na volném konci – z této okrajové podmínky určíme druhou integrační konstantu.

$$M_{(x=L)} = 0$$

$$-\frac{kL^4}{12} + \frac{kL^4}{3} + C_2 = 0$$

$$C_2 = -\frac{kL^4}{4}$$

Výsledná rovnice ohybových momentů:

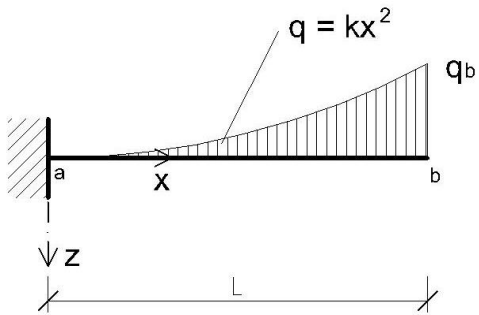
$$M(x) = -\frac{kx^4}{12} + \frac{kL^3x}{3} - \frac{kL^4}{4}$$

Výsledná rovnice ohybového momentu:

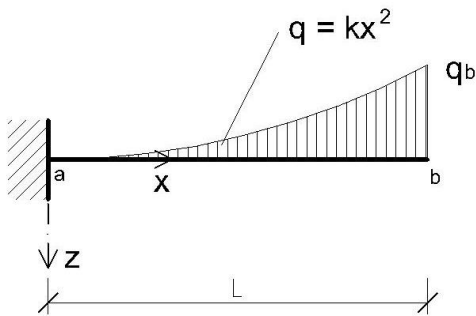
$$M(x) = -\frac{kx^4}{12} + \frac{kL^3x}{3} - \frac{kL^4}{4}$$

Integrací rovnice momentu určete EI násobek rovnice pootočení včetně integrační konstanty:

$$EI\varphi(x) = (?)kL^4x + (?)kL^3x^2 + (?)kL^2x^3 + (?)kLx^4 + (?)kx^5$$



Obr.: Výpočtový model nosníku



Obr.: Výpočtový model nosníku

Výsledná rovnice ohybového momentu:

$$M(x) = -\frac{kx^4}{12} + \frac{kL^3x}{3} - \frac{kL^4}{4}$$

Integrací rovnice ohybového momentu se získá EI násobek rovnice pootočení:

$$EI\varphi(x) = \int -M(x)dx$$

$$EI\varphi(x) = \int -\left(-\frac{kx^4}{12} + \frac{kL^3x}{3} - \frac{kL^4}{4}\right)dx$$

$$EI\varphi(x) = \frac{kx^5}{60} - \frac{kL^3x^2}{6} + \frac{kL^4x}{4} + C_3$$

Pootočení je známo ve vetknutí. Z této okrajové podmínky určíme třetí integrační konstantu.

$$EI\varphi_{(x=0)} = 0$$

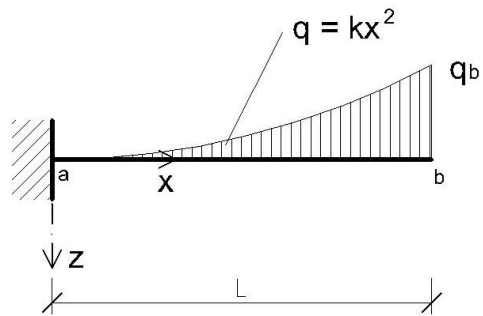
$$C_3 = 0$$

Výsledná rovnice:

$$EI\varphi(x) = \frac{kx^5}{60} - \frac{kL^3x^2}{6} + \frac{kL^4x}{4}$$

Hledaná rovnice pootočení je:

$$\varphi(x) = \frac{1}{EI} \left( \frac{kx^5}{60} - \frac{kL^3x^2}{6} + \frac{kL^4x}{4} \right)$$



Obr.: Výpočtový model nosníku

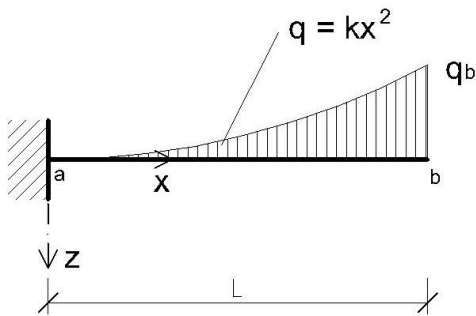
EI násobek pootočení:

$$EI\varphi(x) = \frac{kx^5}{60} - \frac{kL^3x^2}{6} + \frac{kL^4x}{4}$$

Integrací rovnice určete EI násobek rovnice průhybu včetně integrační konstanty:

$$EI\varphi(x) = (?)kL^4x^2 + (?)kL^3x^3 + (?)kL^2x^4 + (?)kLx^5 + (?)kx^6$$





Obr.: Výpočtový model nosníku

EI násobek pootočení:

$$EI\varphi(x) = \frac{kx^5}{60} - \frac{kL^3x^2}{6} + \frac{kL^4x}{4}$$

Integrací se získá EI násobek rovnice průhybu:

$$EIw(x) = \int EI\varphi(x)dx$$

$$EI\varphi(x) = \int \left( \frac{kx^5}{60} - \frac{kL^3x^2}{6} + \frac{kL^4x}{4} \right) dx$$

$$EI\varphi(x) = \frac{kx^6}{360} - \frac{kL^3x^3}{18} + \frac{kL^4x^2}{8} + C_4$$

Průhyb je znám ve vetknutí. Z této okrajové podmínky určíme čtvrtou integrační konstantu.

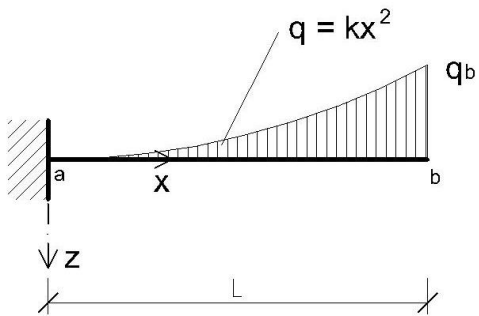
$$EIw_{(x=0)} = 0$$

$$C_4 = 0$$

$$EIw(x) = \frac{kx^6}{360} - \frac{kL^3x^3}{18} + \frac{kL^4x^2}{8}$$

Hledaná rovnice průhybu je

$$w(x) = \frac{1}{EI} \left( \frac{kx^6}{360} - \frac{kL^3x^3}{18} + \frac{kL^4x^2}{8} \right)$$



Obr.: Výpočtový model nosníku

## 2) Výpočet maximálního průhybu nosníku

$$q_b = 12 \text{ kN/m}$$

$$L = 2,4 \text{ m}$$

$$E = 210 \text{ Gpa}$$

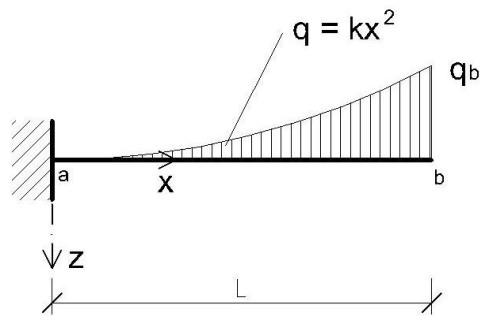
$$I = 21,4 \cdot 10^{-6} \text{ m}^4$$

Vzhledem k podepření a zatížení nosníku je zřejmé, že maximální průhyb nosníku bude na volném konci nosníku. Vyjádřete průhybu volného konce nosníku dosažením délky prutu  $L$  za  $x$ .

$$w(L) = (?) \text{ kL}^6$$

Vyjádřete číselnou hodnotu průhybu:

$$w(L) = (?) \text{ [m]}$$



Obr.: Výpočtový model nosníku

## 2) Výpočet maximálního průhybu nosníku

Vzhledem k podepření a zatížení nosníku je zřejmé, že maximální průhyb nosníku bude na volném konci nosníku. Pro vyjádření průhybu volného konce nosníku dosadíme za  $x$  délku prutu  $L$ .

$$w_b = w_{(x=L)} = \frac{1}{EI} \frac{26kL^6}{360} = \frac{13kL^6}{180}$$

Zatížení se vyjádří jako funkci maximální intenzity a za ni se dosadí.

$$q_{(x=L)} = kL^2 = q_b$$

$$k = \frac{q_b}{L^2}$$

$$w_b = w_{(x=L)} = \frac{13q_b L^4}{180EI} = 0,0064m = 6,4mm$$